

Memòria del
Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici
2022

Memòria del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici 2022

Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici

Memòria aprovada pel Patronat del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici a la sessió de 26 d'octubre de 2023

Crèdits:

Les fotografies així com les dades de taules i de les gràfiques són elaborades pel Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici a no ser que s'especifiqui una altra font.

Continguts

DADES GENERALS DEL PARC	6
ADMINISTRACIÓ I GESTIÓ ECONÒMICA	7
GESTIÓ ECONÒMICA.....	8
INFRAESTRUCTURES I MANTENIMENT	10
EDIFICACIONS I EQUIPAMENTS PER A LA GESTIÓ I L'ADMINISTRACIÓ.....	10
INSTAL·LACIONS D'ACOLLIDA ALS VISITANTS I ALTRES INFRAESTRUCTURES.....	10
MANTENIMENT I MILLORA DE LA XARXA DE SENDERS	11
XARXA VIÀRIA, PISTES FORESTALS I APARCAMENTS.....	13
SENYALITZACIÓ	14
PATRIMONI NATURAL I CULTURAL	17
PATRIMONI NATURAL.....	17
<i>Conservació d'hàbitats (HIC)</i>	17
<i>Conservació d'espècies (EIC)</i>	19
<i>Gestió sostenible dels recursos naturals</i>	20
PATRIMONI CULTURAL	21
MILLORA DEL CONEIXEMENT	22
DESENVOLUPAMENT LOCAL	29
MILLORA RURAL.....	29
<i>Suport a activitats tradicionals</i>	29
<i>Activitats de dinamització</i>	29
TURISME SOSTENIBLE	30
<i>Bus del Parc</i>	30
ÚS PÚBLIC I EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	31
INFORMACIÓ ALS VISITANTS	31
EDUCACIÓ AMBIENTAL.....	33
VOLUNTARIAT AMBIENTAL.....	34
CENTRE DE DOCUMENTACIÓ	35
COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ.....	37
PUBLICACIONS.....	37
WEB I XARXES SOCIALS	38
<i>Gestió de la pàgina web del Parc</i>	38
<i>Xarxes socials</i>	39
FIRES, CONGRESSOS, JORNADES I CURSOS.....	39
CONCURSOS	39
EXPOSICIONS	39
MITJANS DE COMUNICACIÓ	40

Dades generals del Parc

Nom de l'espai: Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

Figura de protecció: Parc Nacional

Categoria (UICN): II (Parc Nacional)

Normativa base: Llei 7/1988, de 30 de març, de reclassificació del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici

Normativa de declaració: Decreto de 21 de octubre de 1955 (BOE núm. 325, de 21 de novembre de 1955)

Gestor de l'espai: Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural

Administració i gestió econòmica

Com a fets destacats esmentar la jubilació de Mercè Aniz i la incorporació d'una nova directora conservadora a finals d'any, Laia Calaf.

Les autoritzacions estan canviant de format, sobretot degut a la utilització de la plataforma TEI que integra tot el circuit de gestió als ENPE.

Els telèfons físics han desaparegut de les taules, i s'imposa el nou sistema integrat *Circuit*, que canalitza les trucades a través dels terminals.

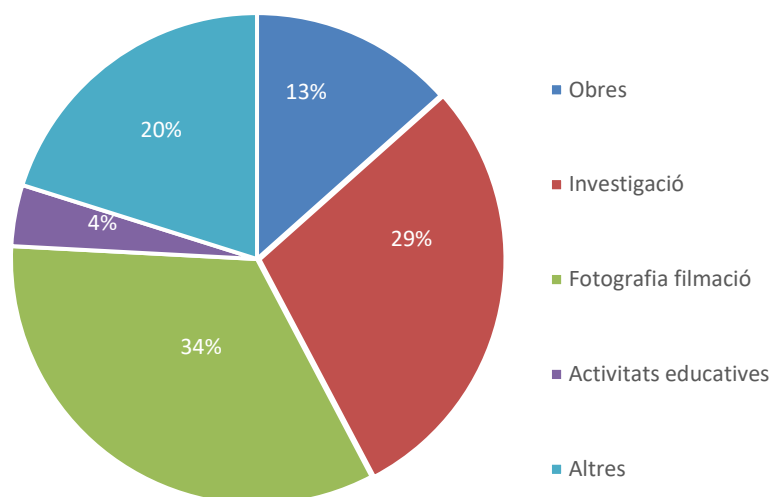
A la gestió del pressupost intern del Parc (RAE), s'ha incorporat una nova eina ofimàtica: *Planner* que permet ordenar el circuit de generació i tràmit de les propostes econòmiques i de les factures. També afegir que les tasques associades a la gestió de subvencions, s'han vist incrementades enguany degut al gran volum de fons rebuts per gestionar.

Tramitats 34 informes: 19 vinculats amb autoritzacions (7 d'aquestes d'obres), 8 de flora i fauna, 2 relacionats amb cremes, 1 d'impacte ambiental, 2 d'ús públic i 2 d'altres temàtiques.

Gestionades 149 autoritzacions, 20 especials d'obres, 43 d'investigació, 50 de fotografia, 30 d'altres (10 per sobrevolar, 8 curses, 4 activitats esportives amb vehicle i 3 d'altres) i 6 d'activitats educatives. Del total, 14 han estat denegades.

Repartides 502 targetes d'accés per a vehicles i 53 de servei de pas.

Gràfic 1. Tipologia de les autoritzacions registrades.

Els òrgans de governança del Parc es convoquen durant l'any: la Comissió Permanent, el dia 25 de març, i el Ple del Patronat el dia 17 de juny. La Comissió Starlight es reuneix el dia 3 de maig, i la Comissió

d'Accessibilitat el dia 25 de març. La Comissió Tècnica Paritària Conselh –Parc, es reuneix el dia 5 de maig.

Es fan 3 reunions de coordinació de l'equip del Parc, i 5 reunions de directors dels Espais Naturals de Protecció Especial (ENPE).

Respecte a les subvencions, no es concedeix cap ajut associat als fons amb origen OAPN per a la zona d'influència sòcio-econòmica (ZIS), restant com a romanent per al següent exercici.

Es publiquen 3 convocatòries per a la subvenció d'actuacions a la ZIS amb fons provinents dels fons Next GenerationEU. El total d'expedients rebuts és de 52, enguany en fase d'instrucció. I hi ha un pressupost en aquesta primera fase de 1.582.750,00€.

L'estat de les convocatòries ENPE és la publicació de les bases reguladores (ORDRE ACC/249/2022) , i la resolució i pagament dels expedients de l'anterior convocatòria (2021-22) amb alguna excepció per revocació parcial.

Gestió econòmica

Es tramiten 173 propostes del pressupost del Règim d'Autonomia Econòmica (RAE) amb una despesa total de 388.255,38 €. Les despeses més importants enguany s'han realitzat a la partida d'altres treballs realitzats per altres empreses (22,41 %), de conservació, reparació i manteniment de terrenys, béns naturals, edificis i altres construccions (13,74 %), d'altres subministraments (13,11 %), de treballs tècnics (12,41 %) i les publicacions (10,16 %); per sota trobem les inversions en edificis i altres construccions (4,35 %), les altres despeses diverses (4,29 %), i l'aigua i energia (3,61 %). El 15,92 % restant es reparteix entre les altres partides en menor percentatge.

En el total de despeses, la quantitat inicialment prevista en el pressupost ha disminuït en un 23,22 %. Respecte a l'any 2021, les despeses executades han augmentat un 6,89 %.

En referència a la resta del pressupost, es detalla a continuació per capítols pressupostaris:

Taula 1. Relació dels capítols pressupostaris.

Capítols pressupostaris	Pressupostat	Executat	Romanent / obligacions reconegudes
CAPÍTOL 1 (personal)	1.154.344	1.026.575	0
CAPÍTOL 2	957.270	481.043	
Addenda Forestal Catalana	424.000	317.919	0
Departament	533.270	163.124	
CAPÍTOL 2 RAE	534.833	340.894	209.094
CAPÍTOL 4			
CAPÍTOL 6	903.242	105.280	0
Capítol 6 RAE	51.000	47.361	
CAPÍTOL 7	1.814.762	184.275*	0
OAPN: Subvencions a la ZIS	112.465		418.932
OAPN: Actuacions ordinàries	177.260	301.002	0
Total general	5.705.176	2.486.430	628.026

La diferència entre el pressupost i l'executat, és deguda a que no s'atorguen subvencions PRTR durant l'exercici 2022, ni subvencions ENPE.

La previsió del capítol 6 no s'ha executat majoritàriament per no materialitzar-se els projectes de previstos d'infraestructures.

Fons transferits de l'OAPN (Fons Next Generation pendent execució) PRTR 2021-2026¹

Actuacions directes al Parc Nacional: 3.766.600,00 €.

Actuacions a distribuir a sol·licitants dins la ZIS del Parc Nacional: 2.435.000,00 €.

Total: 6.201.600,00 €.

¹ Fons aprovats a la resolució publicada al BOE núm. 103 de 30 de abril de 2021, por la que se publica el Acuerdo del Consejo de Ministros de 27 de abril de 2021, por el que aprueba el Plan de Recuperación, Transformación y Resiliencia.

Infraestructures i manteniment

Edificacions i equipaments per a la gestió i l'administració

El manteniment dels edificis i vehicles es fa parcialment amb les brigades de manteniment, i amb contractació d'empreses externes per a tasques més especialitzades.

- Manteniments elèctrics, de calderes, d'alarmes i extintors e inspeccions oportunes a les cases del Parc de Boí i Espot, i als centres d'informació de Llessui i Senet en compliment de la normativa vigent i de la política ambiental: instal·lació de baixa tensió, calderes, extintors, enllumenat, etc.
- Manteniment del jardí a la Casa forestal d'Erill, casa del Parc d'Espot i de la maquinària i eines dels garatges i tallers.
- Tractament preventiu per la legionel·losi en les diverses instal·lacions tal com marca el Reial Decret 487/2022.

Instal·lacions d'acollida als visitants i altres infraestructures

Rehabilitacions i reformes als Refugis d'Estany Llong i Pla de la Font, casa forestal de Boí i Casa del Parc d'Espot.

Encàrrec a infraestructures de la Generalitat de Catalunya de la redacció del plec i el procés de licitació, execució i direcció d'obra dels projectes següents:

- Assistència tècnica per a la redacció del projecte Obres RAM de rehabilitació de la casa forestal de Boí, i redacció del projecte de reforma del refugi d'Estany Llong. Clau SC PAS – 21275 amb un PEM de 1,5 m€
- Execució de les obres RAM per a la rehabilitació del refugi del Pla de la Font i la Casa del Parc d'Espot ubicats a l'Alt Àneu i a Espot (Pallars Sobirà). Clau PAS-21272 amb un PEM de 476.000 €.

Refugis i campament juvenil

- Reparació de la barrera de la pista d'accés al refugi del Pla de la Font.
- Refugi de la Centraleta: Manteniment i revisió del llosat i de l'interior i acopi de llenya pel període d'obertura.
- Xalet d'Aigüestortes: S'ha realitzat el subministrament de llenya per l'hivern. Instal·lació d'un nou repetidor per la xarxa de comunicació per radiofreqüència interna.
- Renovació d'un pont dins el Campament juvenil de Toirigo i reparació de la tanca del pont de la carretera de Cavallers a l'alçada del punt d'informació.
- Substitució del sistema fotovoltaic del Refugi pla de la Font i tancament d'exclusió ramadera per protegir el seu sistema de captació d'aigua.

Punts d'informació, aixoplucs i exposicions

- Manteniment dels punts d'informació d'Aigüestortes, Sant Maurici, la Molina i el Prat de Pierró, i centre d'informació d'Estany Gento, inclosos els equips fotovoltaics i el subministrament de llenya.
- Manteniment del sistema de vermicompostatge del lavabo sec de Sant Maurici i d'Aigüestortes.
- Substitució de bateries a l'exposició de Pont de Pallers.
- Manteniment del llosat de l'ermita de Sant Maurici (camí de l'Isard, Espot).

Gestió administrativa de béns

- Inici de la tramitació de l'expedient de cessió d'una finca urbana de l'EMD d'Arties per la construcció del Centre complementari d'informació d'Arties.
- Contactes amb ENDESA SA, titular dels terrenys dels aparcaments de Cavallers, per determinar la fórmula idònia per formalitzar la gestió per part de la Generalitat.
- Resta pendent la tramitació de l'expedient de cessió de Casa Matter, de la qual ja es disposa de l'acord de l'Ajuntament de la Torre de Capdella.

Manteniment i millora de la xarxa de senders

Aprovació del projecte per la renovació del Pla de senders amb fons Next Generation gestionats per la Diputació de Lleida 36.640,00 €

Sector d'Aigüestortes

- Reconstrucció del pont de fusta al campament de Toirigo i construcció d'un pont al camí de Toirigo a Cavallers.
- Reconstrucció del tram final de la passarel·la d'Aigüestortes.
- Instal·lació de dues barreres basculants per regular el pas de vehicles a la zona de Cavallers.
- S'han realitzat tasques de manteniment ordinari mitjançant desbrossament de la vegetació, esporga de branques, despedregar i retirada d'obstacles, reconstrucció de murs, creació o millora d'esgraons, eliminació de dreces, manteniment de les baranes i construcció o neteja de desaigües als camins del Parc i zona perifèrica d'aquest sector.

Imatge 1. Construcció del nou pont de fusta de Toirigo

Sector Sant Maurici

- Manteniment de la pasarel·la del camí de l'Isard, Sant Maurici i Monestero.
- Substitució d'un tram de passera de Sant Maurici i instal·lació d'una nova escala d'accés al seu punt d'informació.
- Arranjament i creació de nous esgraons al camí d'Amitges a les Obagues de Ratera i camí de l'isard.
- Reparació de murs de pedra seca al camí de Suà i Camí del Calvari.
- Substitució de les bigues del Pont dels Boigots (Espot).
- Millores en el camí del Gerber

Imatge 2. Substitució del pont dels Boigots

Sector del Pallars Jussà

- Millora de diferents empedrats.
- Retirada de deixalles en camins i àrees properes.
- Manteniment dels camins realitzant el desbrossament de la vegetació, esporga de branques que puguin dificultar el trànsit pels camins i pistes, despedregar i retirada d'obstacles dels diferents camins, reconstrucció de murs de pedra, creació d'esgraons, eliminació de drecceres i neteja de desaigües en diversos camins.

Xarxa viària, pistes forestals i aparcaments**Carretera de Sant Maurici, d'Aigüestortes i Cavallers**

- Retirada de pedres i arbres i neteja de desguassos i reparació de trams de murs discontinus de pedra collada.
- Buidatge periòdic dels trencs-aigües a la pista d'Aigüestortes al refugi del Llong i la carretera de Sant Maurici, i control del bon funcionament i reparacions i millores puntuals.
- Feines de neteja i manteniment a tots els aparcaments (Cavallers, la Molina, el Prat de Pierró, el Gerdar, la Mainera i el Pla de la Font).
- Instal·lació de dues noves tanques basculants a la carretera de Cavallers, per limitar el pas en les dues zones restringides a vehicles particulars sense autorització.
- Instal·lació de bandes rugoses a la carretera d'accés a Sant Maurici en el seu pas per l'aparcament de Prat de Pierró.
- Aclarida, esporga de branques i retirada de les restes vegetals a banda i banda de la carretera de Sant Maurici per evitar la seva caiguda amb el pes de la neu a l'hivern.

Tasques específiques en pistes forestals

- Treballs per restablir el pas a la pista de l'Estany Llong a l'alçada del Planell Gran afectada per un allau.
- Treballs per restablir el pas a la pista de l'Estany de Ratera i de Peguera afectades per allaus.

Aparcaments

Feines de neteja i manteniment a tots els aparcaments (Cavallers, la Molina, la Farga, el Prat de Pierró, el Gerdar, la Mainera i el Pla de la Font).

Imatge 3. Camí amb murs de pedra seca

Senyalització

S'ha creat, renovat o continuat treballant en la senyalització següent:

Sector Alta Ribagorça

- Cartell-mirador del refugi d'en Ventosa i Calvell.
- Cartell-mirador del refugi d'Estany Llong (en procés)
- Camins Vius: renovació de les cartelleres de Senet i Capdella (en procés).
- Revisió general de la senyalització de la ribera de sant Nicolau.
- Revisió de la ribera de Caldes: aparcaments i senyals (Vall de Boí)
- Revisió dels senyals del camí dels Enamorats: renovació del plafó de l'ermita de sant Nicolau.
- Desmuntatge i retirada de funcionament de les pantalles tàctils 24h dels pobles de Boí, Taüll, Vilaller i el Pont de Suert. Reparació del nou tòtem 24h de Boí.

Sector Pallars Sobirà

- Cartells - mirador del refugi d'Ernest Mallafre
- Cartell sobre la indumentària de pastor (Llessui)
- Revisió de la cartelleria del projecte "Camins dels Pirineus" de la Diputació de Lleida (Camí de Boí a Espot passant pel Portarró d'Espot)
- Revisió i arranjaments diversos de pantalles tàctils i audiovisuals del centre d'informació de Senet.
- Instal·lació del cartell de l'arbre monumental de Monestero.
- Substitució de diferents cartells informatius del camí dels Enamorats.
- Col·locació de nova senyalització a la zona de Senet.
- Manteniment de la senyalització existent (banderoles, plafons informatius i normativa) i reparació de nombroses senyals malmeses per la neu i col·locació de noves senyals direccionals, repintat o reclavat d'estaques i marques de seguiment i revisió dels cartells dels límits del Parc i de la ZPP dels següents camins.

Imatge 4. Mirador instal·lat al refugi Ernest Mallafré.

Sector Pallars Jussà

- Marcar amb pintura groga la pujada cap al coll de Gavatxos
- Repintar les marques de GR de l'Estany Gento al pas de l'ós.
- Repintar les marques del camí des del Tort fins a Dellui
- Repintar les marques del carrilet al coll del Triador
- Reparar la banderola de l'encreuament de Dellui cap a Gavatxos.
- Instal·lació d'un plafó informatiu i una senyal de l'Starlight a la Vall Fosca, al poble d'Obeix. Al refugi de Saboredo, a la Vall d'Aran i un altre al Pla de Beret.
- Revisió de tota la senyalització existent (banderoles, plafons informatius i normativa).

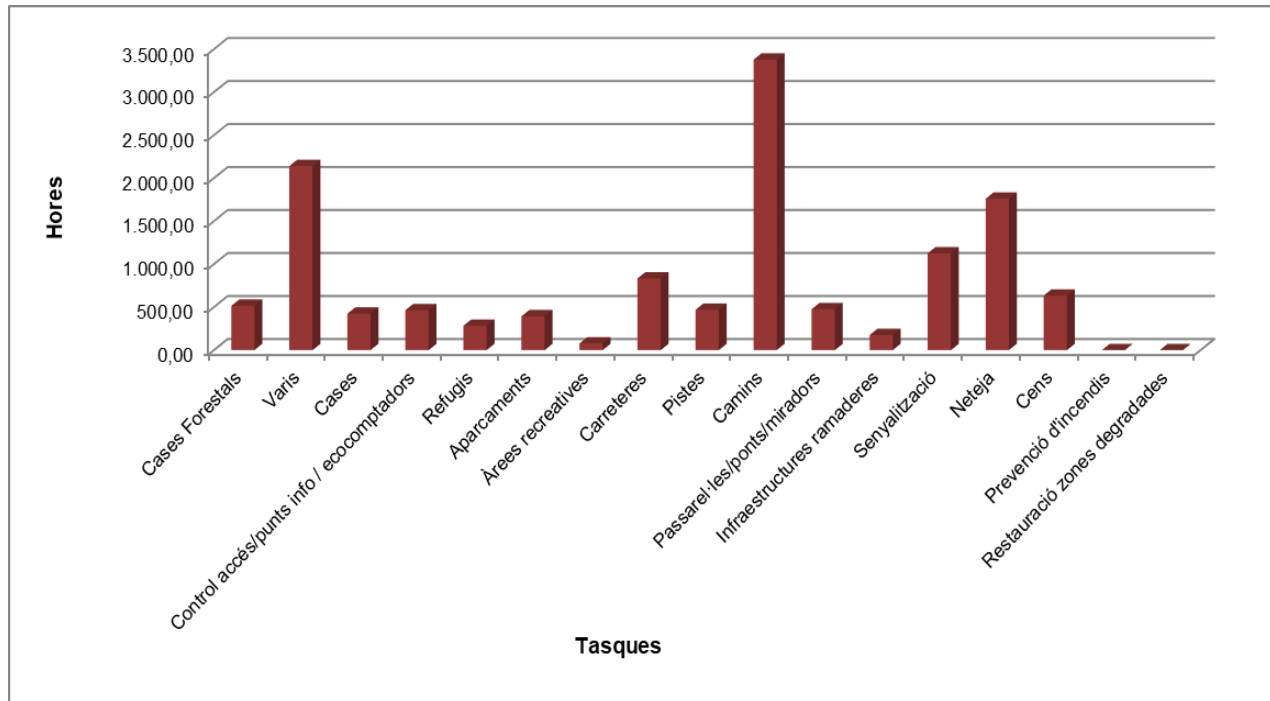
Prevençió de riscos

- Tasques diverses de retirada d'arbres caiguts i rocs a les pistes i senders del Parc.
- Senyalització del risc d'allaus a les principals entrades, així com senyalització o abalisament en cas necessari dels camins d'accés principals a les zones baixes, camí dels enamorats, ruta de la Llúdriga, ruta de la Marmota, ruta de l'Isard, camí de la Cascada per tal d'advertir de la perillositat per presència de neu o gel.
- Execució dels treballs inicials per a l'adequació d'un espai d'aterratge segur per a l'helicòpter d'emergències al Refugi d'Estany Llong.
- Reforç i millora en la senyalització del camí que transcorre pel Coll de Monestero mitjançant barana indicadora de camí erroni.

Tasques de la brigada de manteniment

Les diferents brigades de manteniment han dedicat la majoria d' hores al manteniment dels camins del Parc i de la zona Perifèrica, seguidament de tasques varies com pot ser el manteniment dels cotxes, feines d'oficina, o feines als tallers, entre altres. La neteja dels diferents camins i a les zones d'aparcament també té un pes important, al igual que la senyalització dels camins.

Gràfic 2. Total d'hores que han dedicat les diferents brigades de manteniment del Parc Nacional a cada tasca.

Patrimoni natural i cultural

Patrimoni natural

Conservació d'hàbitats (HIC)

Les principals actuacions relacionades amb la gestió d'hàbitats han estat les emmarcades en diferents projectes europeus en que el Parc Nacional participa activament o en actuacions que han donat continuïtat a projectes que, tot i que ja han finalitzat, tenen molta rellevància per a la conservació d'aquests hàbitats. Es participa en diferents projectes emmarcats dins la convocatòria POCTEFA de cooperació transfronterera, amb l'objectiu de fomentar el desenvolupament sostenible del territori entre tres països: Andorra, Espanya (Aragó, Catalunya, Navarra i País Basc) i França o bé es dona continuïtat amb finançament propi a diferents accions engegades dins aquests projectes.

Projecte POCTEFA– GREEN

Es continua amb el suport a les actuacions de l'acció 6.2 del projecte, finalitzat l'any 2021, per conservar i restaurar les zones de torberes, amb finançament propi, realitzant per quart any el seguiment de tres sistemes de molleres (fonts carbonatades d'Estanyeres, Pletiu d'Erdo i el Tou de les Olles) on es manté instal·lat un sistema d'exclusió de pastura.

En general, les diferències entre la zona de exclusió y la zona pastada són petites. La diversitat d'espècies es manté, atès que la resposta d'aquests sistemes és lenta i esdevé necessari mantenir el seguiment a llarg termini. Pel que fa a nombre de recursos florals i fruits si s'observa la reducció pressió ramadera fora del cercat. En conseqüència la grandària de les poblacions d'alguns pol·linitzadors es podrien veure compromesos per la pressió ramadera.

Imatge 5. Manteniment d'un tancat d'exclusió a la pastura.

Projecte POCTEFA – REDBIO

S'ha col·laborat en la preparació d'aquest nou projecte que es presentarà l'any 2023. Continuarà amb algunes de les línies iniciades al POCTEFA GREEN i inclourà noves línies. El projecte manté l'esperit de l'anterior de crear una xarxa transfronterera en temes de conservació i espais protegits en l'àmbit pirinenc.

Projecte FLORAPYR AVANCE

S'ha donat continuïtat amb finançament propi per fer el seguiment florístic i fenològic de les parcel·les permanents establertes a la localitat de Ratera realitzades per personal de la Universitat de Barcelona. La congenera del Port de Ratera és una de les 14 localitats de congesteres que es van establir dins el marc del projecte Interreg FLORAPYR, l'any 2012, amb l'objectiu de dur a terme un seguiment a llarg termini de les condicions microclimàtiques, de la composició florística i de la fenologia de les espècies d'aquests hàbitats, per poder establir tota una sèrie d'indicadors de canvi. Els posteriors projectes Interreg FLORAPYR (2016-2018) i FLORAPYR-Avance (2020-2021) han permès una certa continuïtat dels seguiments de les parcel·les establertes, així com la instal·lació d'una experiència de simulació de canvi climàtic l'any 2017 en algunes de les localitat, entre les quals s'hi troba la de Ratera. Aquesta localitat ja comptava però amb un seguiment històric des de l'any 2003, on en el marc del projecte "Inventariació de les congesteres del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici" que el Parc Nacional va executar durant els anys 2003-2005 (Lluent et al. 2006).

- Una observació general de les dades presentades sembla evidenciar-se una tendència cap a una fosa més primerenca de la neu (amb el consegüent allargament del període vegetatiu), i una reducció general del recobriment de la vegetació, incrementada a les OTC pel sobreescalfament a què es veuen sotmeses les espècies.
- Futurs treballs en què s'analitzi de manera acurada el conjunt de dades obtingudes durant tots aquests anys permetran inferir els efectes del canvi climàtic sobre la vegetació de congesteres al Pirineu en general, i a la localitat de Ratera en particular.

Projecte Life+ RESQUE ALPYR

S'ha iniciat el projecte Life RESQUE ALPYR (Restoration of aquatic ecosystems of protected areas from the Alps and Pyrenees), el qual dona continuïtat a l'anterior Life Limnopirineus, amb la participació de quatre zones incloses a Xarxa Natura 2000: SCIs Aigüestortes (ES0000022) i Alt Pallars (ES5130003), a Espanya, i Parco Nazionale del Gran Paradiso (IT1201000) i Parco Naturale Mont Avic (IT1202000), a Itàlia.

L'objectiu principal del projecte és la millora i conservació dels hàbitats d'interès comunitari (alguns d'ells prioritari), i d'espècies de la Directiva Hàbitats presents a les diferents zones del projecte.

Amb un pressupost de projecte total de 4,78 M€, dins dels límits del Parc Nacional s'han iniciat les actuacions d'eradicació d'espècies exòtiques de peixos d'estanys de muntanya per a la recuperació dels hàbitats i fauna originària. S'han realitzat actuacions per a l'eradicació de veró (*Phoxinus sp.*) a l'Estany de la Coveta i de truita als Estanys de la Llastra i de Dellui. S'han extret un total de 81 verons i 708 truites comunes (*Salmo trutta*) a l'estany superior de Dellui, 10.630 verons a l'estany de Coveta i 572 truites comunes i 806 truites irisades (*O. mykiss*) a l'estany de Llastra. A la zona perifèrica del parc s'ha treballat als estanys de Gargolhes i Cabidornats, dels quals s'han extret 21 i 420 truites comunes respectivament. La disminució de la presència de peixos als estanys afavoreix el retorn d'espècies d'amfibis i micro-mamífers. A principis de campanya es va evidenciar la presència d'Almesquera (*Galemys pyrenaicus*) a l'entorn immediat de l'estany de Llastra, així com de Tritó pirinenc (*Calotriton asper*). Una altre fet a destacar ha estat la detecció de tritó pirinenc a l'estany de Manhera, el qual és colonitzat pel veró. En aquest estany, situat al circ de Colomers, encara no s'hi han iniciat les tasques d'extracció de peixos, per la qual cosa, aquesta troballa és molt positiva.

Imatge 6. Extracció de peixos amb xarxes a l'estany de Dellui.

També s'han iniciat els treballs de definició i replanteig de les actuacions de restauració de molleres i landes humides amb recuperació de dall tradicional a Son i de la protecció, recuperació i millora de molleres i fonts carbonatades amb exclusió del bestiar a la zona de les Estanyeres de Son.

Conservació d'espècies (EIC)

Flora

Amb la col·laboració de membres del GOC (Grup Orquidològic de Catalunya) s'han fet prospeccions a la zona de la cascada de Gerber i de la vall de Cabanes, amb resultat positiu: uns 32 individus florits d'orquídea fantasma (*Epipogium aphyllum*), en localitats compatibles amb algunes de les que ja s'han cartografiat anteriorment.

A la ribera de l'Escrita s'ha trobat 11 individus nous que cal afegir al mapa de distribució de l'espècie.

A finals d'agost també vam fer el seguiment dels dos transectes fixes dins de la població coneguda de nabiu vermell (*Vaccinium vitis-idaea*) al bosc de Son. L'índex de recobriment obtingut és bastant similar al que ja havíem obtingut altres anys, fet que deixa entreveure una certa estabilitat en aquestes taques.

Control d'espècies de flora invasores

L'any 2015 es va detectar la presència de nyàmera (*Helianthus tuberosus*) en un baixador per l'accés rodat a una parcel·la agrícola a la carretera de l'Estany de Sant Maurici, a uns 300 m de l'entrada a la zona perifèrica.

Gràcies a les actuacions d'extracció d'exemplars i rizomes que s'han anat realitzant anualment des de la seva detecció s'ha limitat la seva expansió. Concretament aquest any s'han realitzat dues actuacions (juny i setembre) en una superfície de 1.081 m² i s'han arrencat un total de 194 tubercles.

Fauna

Gestió cinegètica de l'isard (*Rupicapra pyrenaica*)

Aquest any han entrat dues sol·licituds d'informe dels PTGC de les APC de Sant Salvador (TM El Pont de Suert) i de Rus (TM La Torre de Capdella).

Gestió del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)

Punt d'alimentació suplementària de Liebreta

Ha estat mantingut pel Cos d'Agents Rurals (CAR) i s'han fet 901 kg aportacions de fauna silvestre i domèstica i 115 kg procedents d'escorxadors. En total s'han aportat 1.016 kg.

Compatibilització amb els vols aeris al Parc Nacional

Per tal de compatibilitzar els vols d'helicòpter per raons de serveis i/o obres amb la plena garantia del procés reproductor de l'espècie s'ha tingut en compte aquest aspecte a l'hora de l'autorització respectiva per part de l'òrgan gestor de l'espai natural, d'acord amb el que preveu el Decret 282/94 de 29 de setembre, pel qual s'aprova el Pla de Recuperació del Trençalòs.

S'ha mantingut la restricció de vol per trobar activitat en els territoris següents:

- Zona 1. Estany de Trescuro (Reserva)
- Zona 2. Molleres d'Aiguamòg (Reserva Integral)
- Zona 3 Bony Blanc – Bony del Graller (Reserva)
- Zona 4. Solanet d'Espot (342334/ 4716676)
- Zona 5. Bonaigua (341490/4723298)
- Zona 6. Moró - Caregue (339143 / 4706033)
- Zona 7. Entrada Ribera de Valarties (324640/4728201)
- Zona 8 Ribera de Sant Martí (326990/4708645)

Gestió sostenible dels recursos naturals

S'han emès 3 informes de gestió preventiva sobre projectes d'obres al medi natural relacionats amb la gestió sostenible.

S'ha informat favorablement sobre el projecte PHUSICOS, promogut per l'Ajuntament de la Vall de Boí per fer servir solucions basades en la natura per consolidació dels materials de la llera del barranc de l'esvomegada d'Erill la Vall.

Gestió forestal

No s'han sol·licitat ni executat aprofitaments forestals ni ordinaris (a través del Programa anual d'aprofitaments) ni tampoc extraordinaris.

Planificació forestal

S'ha emès l'informe preceptiu PNAESM20220031 sobre la revisió del Projecte d'Ordenació forestal de la forest Muntanya d'Erill de la Vall (CUP 214).

Prevenició d'incendis forestals

Amb l'objectiu de donar compliment al que està establert en la quarta revisió del Pla de Prevenició d'Incendis Forestals del Parc Nacional s'ha iniciat la licitació del contracte de conservació de pistes forestals i que té una durada de tres anys durant els quals es farà el manteniment i millora de 109 km de pistes forestals amb un pressupost total de 1.498.016,55 € IVA inclòs.

Aquestes actuacions han de garantir una correcta evacuació de les aigües, una millora en l'anivellament de la plataforma i l'eliminació de la vegetació de la secció de servei. Per tant, principalment es realitzaran actuacions d'anivellament de pistes, execució i neteja de cunetes, formació de trencaigües, esbrossades i esporgues i reposició de trencaigües existents.

Incendis forestals

S'han originat dos incendis forestals dins del parc nacional i zona perifèrica de protecció:

Al mes de gener es va originar un incendi per una negligència en la crema de restes vegetals d'una finca al Solà d'Espot (Pallars Sobirà) que va afectar a 9,5 ha de terreny (1,6 ha forestals dins de la zona perifèrica de protecció del parc nacional i la resta agrícoles). L'incendi es va poder controlar mitjançant atac directe amb mitjans terrestres i aeris.

S'ha emès l'informe preceptiu PNAESM2022004 sobre la sol·licitud de crema controlada de vegetació al municipi de Llarven (Terme municipal de Sort), inclòs a l'EIN i Xarxa Natura 2000 "Aigüestortes".

Imatge 7. Incendi a Comalestorres.

Aprofitaments hidroelèctrics

Durant el període d'informació pública obert per la Confederació Hidrogràfica del Ebro (CHE) per al nou Pla hidrològic 2021-2027 es van presentar al·legacions sobre els aspectes següents, però cap aportació ha estat incorporada en la memòria final del Pla.

- Cabals ecològics
- Extinció dels aprofitaments
- Establiment d'un règim de cabal també per cadascun dels trams de riu ubicats a sota de qualsevol obra hidrològica
- Modificacions als llistats de masses d'aigua naturals o modificades
- Variacions en l'avaluació d'impactes dels diferents aprofitaments hidroelèctrics descrits al Pla
- Instal·lació de noves estacions d'aforament
- La nova reserva natural lacustre Estany Negre de la Ribera de Caldes

S'han emès dos informes de gestió preventiva sobre obres de manteniment d'infraestructures hidroelèctriques.

Patrimoni cultural

Arqueologia

La campanya d'excavació arqueològica desenvolupada aquest any ha consistit, principalment en continuar

l'excavació en extensió de l'Abric núm. 1.

La intervenció duta a terme ha consistit en l'excavació en extensió de la quadrícula oberta a la zona A del jaciment, que agafa l'espai situat sota la cornisa del bloc que defineix l'Abric 1 i una franja del seu exterior per les bandes oest i nord. En total s'ha cobert una superfície de 36 m². L'excavació s'ha cobert amb una estació total Trimble C5 que ha facilitat poder delimitar les diferents unitats estratigràfiques exhumades, definir-ne el relleu, situar objectes i mostres de sediment i fixar els punts de referència per a les fotogrametries.

Imatge 8. Zona A de l'excavació del jaciment del Portarró. Font: Grup d'arqueologia d'Alta Muntanya.

Aquesta actuació ha permès excavar els estrats corresponents a l'ocupació de l'abric durant la primera meitat del II Mil·lenni calANE (Edat del Bronze) i constatar l'existència d'una fase d'ocupació prèvia, amb una cronologia del Neolític final.

Les datacions efectuades confirmen una ocupació rellevant de l'Abric 1 durant la primera meitat del II Mil·lenni calANE, a l'Edat del Bronze. En aquesta època es van dur importants tasques d'arranjament d'un espai marcat pel substrat de caos geològic del lloc on s'emplaça la cornisa i que van comportar l'ampliació d'un espai associat al bloc, així com el seu anivellament lleugerament sobre-elevat respecte el seu exterior. Aquest fet va condicionar l'ocupabilitat de l'indret en les fases posteriors en fer l'espai més còmode. D'altra banda, les datacions també han confirmat l'existència d'una fase precedent d'ocupació, del final del Neolític, amb una cronologia situada entre el 3345 i 3035 calANE. Aquesta ocupació precedent, no obstant, sembla de menor entitat que les del II Mil·lenni calANE al mateix abric.

Millora del coneixement

Al llarg de l'any 2022 s'han expedit un total de 43 autoritzacions de presa de mostres al Parc. I s'han desenvolupat 41 línies de recerca dutes a terme per diverses entitats i investigadors sol·licitants. De les autoritzacions d'aquest any i de l'any anterior s'han rebut 9 treballs acadèmics finals.

S'ha realitzat el seguiment de la capacitat d'acollida, avaluant-se fins a 6 camins al sector d'Espot; del refugi Pla de la Font al planell de Milpotros, el camí de la cascada de Ratera, el camí dels Encantats, de les Obagues de Ratera al refugi d'Amitges i de l'estany de Gerber al coll d'Amitges. Al sector de Boí han realitzat 2 camins; del Pont deth Ressèc a Restanca i el camí de Murrano.

Seguiment de l'isard (*Rupicapra pyrenaica*)

Dins del Parc Nacional, s'ha assolit una densitat de 6,71 isards per cada 100ha, per sobre dels darrers quatre

anys tot i que encara per sota de la mitjana dels últims disset anys (6,98) i per sota de les densitats d'entre 2004 i 2012 de 8-9 isards/km² que serien les més òptimes.

La població ha disminuït respecte l'any 2021 un 11'8% en total en xifres absolutes.

La productivitat (0,68 cabrits/femella) es troba per sobre de la mitjana i ha augmentat respecte l'any anterior.

No s'ha detectat cap individu mort per malaltia.

Imatge 9. Ramat d'isards a la carena d'una muntanya.

Seguiment de gall fer (*Tetrao urogallus*)

A instàncies del Servei de Flora i Fauna s'ha seguit per quart any la metodologia de cens de gall fer i perdiu blanca que recomana el projecte HABIOS i que ja segueixen altres espais naturals protegits de França i Andorra.

Aquest any s'ha realitzat el cens de mascles cantors en tres zones de cant del sector de la Ribagorça i un en el sector del Pallars Sobirà detectant 11 exemplars 8 femelles i 3 mascles.

Seguiment de la perdiu blanca (*Lagopus muta*)

Per tal d'unificar metodologies, augmentar la mida de la mostra i obtenir dades que pugin ser comparades a ambdues vessants pirinenques, la Generalitat de Catalunya i el Conselh Generau d'Aran van seleccionar i configurar 4 sectors distribuïts al llarg dels Pirineus catalans, per a poder aplicar el mostreig similar al realitzat al Pirineu francès.

Amb el nou sistema de seguiment només es realitza el seguiment de cant a la zona de Filià pel que fa a les poblacions del territori del Parc. És el quart any que es realitza aquesta metodologia, que donarà uns resultats de tendència poblacional a escala de massís al llarg dels anys. S'han censat un 160% més de mascles que al 2021, passant de 15 a 39.

Seguiment del trençalòs (*Gypaetus barbatus*)

Col·laboració en el Pla de Seguiment del trençalòs (*Gypaetus barbatus*) a l'àmbit de l'Estat espanyol. Dels 12 grups reproductius controlats només un ha tingut èxit amb el poll volat.

Seguiment de l'os bru (*Ursus arctos*)

De les 27 quadrícules de seguiment ubicades completament o parcialment dins de l'àmbit del Parc Nacional, '5

d'elles han donat resultat positiu en el seguiment sistemàtic.

Pel que fa al seguiment oportunista, s'ha localitzat un total 23 contactes dins l'àmbit, que han suporat un total de 28 indicis. Aquestes es corresponen a 10 mostres excrements, 6 petjades, 5 mostres de pèl, 3 observacions i 4 a altres (principalment jaços).

De les mostres genètiques recollides i analitzades, s'han pogut identificar quatre individus que s'han localitzat dins l'àmbit del PNAESM o molt a prop.

Imatge 10. Os enregistrat mitjançant càmera de seguiment sistemàtic.

Seguiment de flora

Participació al *Seminario de Conservación de Flora de la Red de Parques Nacionales* presentant resultats de la Restauració de molles a la Font Grossa.

Xarxa LTER

El node Aigüestortes de la Xarxa LTER (Long Term Ecological Research Network) es va reunir una vegada i es va assistir a la reunió LTER España, amb l'assistència del coordinador LTER España i ex coordinador del node Aigüestortes, Josep Morguí.

Seguiment dels sistemes naturals

Per motius de canvis en el personal de les brigades, i de manca d'efectius en alguns moments de l'any (inclòs el suport del Cos d'Agents Rurals de l'Alta Ribagorça), no s'ha pogut avaluar la informació vinculada al seguiment anual d'escoltíds i processionària del Parc Nacional.

Tot i això, es constata una problemàtica notòria a la solana d'Espot en la qual hi ha hagut una defoliació intensa de pins atacats per processionària (*Thaumetopoea pityocampa*). Es dona la circumstància que la mateixa zona ha patit també danys causats per allaus, amb un resultat d'arbres tombats i algun focus incipients d'escoltíds.

Per aquest motiu, s'ha programat un seguiment més exhaustiu tant per part del Cos d'Agents Rurals com dels

tècnics del parc nacional i es preveu col·locar noves trampes de feromones d'*Ips* i processionària per avaluar la seva evolució.

Pla de seguiment i avaluació de la Red de Parques Nacionales

Aquest Pla s'estructura en tres programes específics: de seguiment funcional, seguiment sociològic i seguiment ecològic. Es diferencien tres nivells, nivell 1 per tota la xarxa, nivell 2 per grups de parcs i nivell 3 per cada un dels parcs. S'ha participat online al *XI Seminario permanente de seguimiento ecológico a largo plazo*.

Dins el seguiment ecològic s'organitza en els programes següents:

Monitoratge amb teledetecció (REMOTE)

Permet obtenir informació de manera semiautomàtica sobre el funcionament dels sistemes naturals, analitzant la productivitat primària (índex de verdor calculats amb el satèl·lit MODIS).

Programa Seguiment del Canvi Global

L'estació meteorològica a sobre de l'estany de Llebre (1.620m) forma part de la Xarxa de Seguiment del Canvi Global de la Xarxa de Parcs Nacionals. El seu objectiu és la presa de dades in situ per tal de detectar la variabilitat climàtica i avaluar possibles efectes en les dinàmiques naturals.

Programa SACRE de seguiment dels ocells comuns reproductors.

Programa SACIN de seguiment de tendències poblacionals d'ocells comuns **a l'hivern**.

S'han fet 4 mostres, amb un itinerari a cada sector (Aigüestortes i Sant Maurici), a la primavera (maig-juny) i a l'hivern (desembre-gener). Els resultats mostren una tendència estable quant a riquesa (nombre d'espècies) i tendència incerta quant a abundància (nombre d'individus).

Seguiment de les espècies forestals indicadores

Es du a terme per identificar els canvis potencials en les comunitats i espècies vegetals atribuïbles a perturbacions climàtiques en l'actual context de canvi global. Les 18 espècies seleccionades s'avaluen dins el seu període vegetatiu i es mesuren : creixement (diàmetre, alçada, amplada de la copa y longitud de la copa) i vitalitat (defoliació, decoloració, copa morta, agents nocius, floració i fructificació).

No es disposa de dades de resultats actualitzats.

Imatge 11. Defoliació intensa de pins a la solana d'Espot.

Seguiment de la fenologia de les espècies forestals

Es realitza mitjançant l'observació i registre sistemàtic de l'aparició i desenvolupament de les fases anuals de la vegetació per analitzar els canvis temporals en un context de canvi global.

Hi ha 61 punts de seguiment (cap al Parc) representatius de les 3 regions biogeogràfiques (eurosiberiana, mediterrània y macaronèsica)

No es disposa de dades de resultats actualitzats.

Seguiment de l'estat fitosanitari

Per problemes de contractació per tercer any consecutiu només s'ha realitzat la presa de dades als punts de control amb objecte de mantenir la continuïtat de la sèrie i no es disposa dels resultats.

S'ha realitzat la revisió de l'estat fitosanitari de les masses forestals en les 15 parcel·les de mostreig de la **Red de Seguimiento de Daños de Parques Nacionales** que hi ha ubicades al parc nacional i la seva zona perifèrica de protecció. Mitjançant aquest seguiment s'identifica, avalua i analitza la presència i evolució de problemes fitosanitaris mitjançant una sèrie d'indicadors (defoliació, decoloració i agents nocius presents). En el cas de la vegetació arbòria, la mostra analitzada és de 387 peus (367 corresponen a coníferes i 20 a frondoses).

Segons mostren els resultats, els indicadors de defoliació de la mostra arbrada presenten valors de caràcter estable i majoritàriament tolerables. Tot i això, la defoliació mitjana general ha augmentat un 1,5% respecte l'any anterior i es situa en un 22% d'afectació.

Seguiment de ropalòcers (CBMS)

Dins la metodologia del Butterfly Monitoring Scheme a Catalunya (CBMS) al Parc es realitzen dos transectes amb l'objectiu és conèixer amb precisió els canvis d'abundància de les papallones a partir de la repetició setmanal de censos visuals al llarg de transectes fixos, per tal de relacionar-los posteriorment amb diferents factors ambientals.

Transecte Pont de Pallers

Els censos es realitzen ininterrompudament des de l'any 2006. Té una llargada de 1,7km i un total de 10 seccions situant-se a una alçada mitjana de 1702m. El nombre total d'espècies determinades és de 113 i el nombre total d'exemplars per sobre dels 30.000.

De les 67 espècies avaluades 57 presenten una tendència estable, 11 en regressió i 3 en increment. Tres espècies tenen la consideració d'extingides.

Transecte Toirigo

L'itinerari consta de 8 seccions amb una longitud total de 1491m i una altitud de 1510m.

S'han pogut mostrejar 22 setmanes de les 30 establertes.

S'han identificat 1219 exemplars de 67 espècies diferents de les 84 que tenim classificades fins ara en l'itinerari de Toirigo. L'any passat teníem 65 espècies diferents registrades, per tant, enguany s'han identificat 19 noves espècies.

De totes les espècies detectades entre les quatre temporades en el CBMS, la majoria es troben en situació de "preocupació menor" segons l'estatus de la UICN, excepte 6 espècies en situació de "gairebé amenaçada" i set espècies en situació "vulnerable".

Seguiment micro-mamífers (SEMICE)

L'estació de Toirigo està ubicada a una alçada de 1.515m i en un hàbitat de bosc mixte (avet, pi negre, faig, bedoll,...) combinat amb zones de blocs grans i les darreres dues línies amb bosc més obert i principalment boixeda.

Dels 2784 individus capturats de 8 espècies diferents, no s'ha capturat cap espècie nova respecte les temporades anteriors. Un any més, la espècie més capturada ha estat de talpó roig (*Myodes glareolus*), amb 2 exemplars més a la primavera i 5 més a la tardor.

Seguiment de quiròpters

El 2020 es va iniciar el seguiment de la distribució altitudinal dels muixirecs, fet molt important per estudiar la incidència del canvi climàtic en les espècies de quiròpters, constatant el desplaçament altitudinal d'algunes espècies com a conseqüència de la major quantitat d'insectes degut al canvi climàtic.

Bona part de les espècies presents al Parc Nacional estan incloses en la categoria d'amenaçades i tenen una importància ecològica cabdal. La majoria són insectívores i exerceixen una funció clau en la regulació de les poblacions d'insectes que poden originar plagues forestals o transmetre malalties.

El període d'ocupació de les caixes niu està canviat. Els muixirecs ocupen les caixes més tard segurament degut a l'augment de la temperatura. L'espècie més abundant a les caixes és *Nyctalus leisleri*.

S'han prospectat per primera vegada les següents localitats: l'Estany Llong, l'estany de les Granotes, l'estany de Lladres, l'estany Tort de Peguera, l'estany Negre de Peguera, el Planell Gran i la pleta del Pago. En tots s'hi ha detectat activitat de muixirecs.

Malgrat no haver-se capturat, les deteccions fetes el 2022 a la vall de Sant Nicolau semblen confirmar la presència de *Vespertilio murinus*.

El treball d'aquest any ha permès incrementar el nombre d'espècies conegudes al Parc respecte les 30 citades a Catalunya la qual cosa representa un percentatge força elevat (85%).

Seguiment de la contaminació de l'aigua residual

S'analitzen les aigües residuals de les fosses sèptiques de les infraestructures de l'interior del Parc. Els

paràmetres analitzats i la freqüència d'anàlisis són fixats en funció de les autoritzacions d'abocament emeses per la CHE i l'ACA.

Les fosses que han donat compliment en tots els paràmetres analitzats són la del refugi de Saboredo, Colomina, Gerdar i Amitges igual que l'any passat, aquest any també el Ventosa excepte el mes d'agost. Els valors més elevats i importants de corregir són sempre la DQO i la MES (Toirigo, Blanc, Mallafre, Pla de la Font, Restanca i Colomèrs). En alguns casos, només quan ho demana l'autorització d'abocament, també l'Amoni i el Nitrogen Total Kjeldhal (Estany Llong).

Potabilitat

El control de la qualitat de l'aigua destinada al consum humà es fa a les infraestructures del Parc que no estan connectades a la xarxa municipal. Segons les analítiques d'aquest any, els refugis on l'aigua no és apta per al consum humà són el refugi de Colomina i el Xalet d'Aigüestortes igual que l'any passat. En el cas del refugi Ventosa ha sortit no apta a l'agost i al setembre ja correcte.

Les analítiques de legionel·losi de la Casa del Parc d'Espot i dels centres d'informació de Senet i de Llessui són correctes. A la Casa del Parc de Boí ha donat positiu.

Desenvolupament local

Millora rural

Suport a activitats tradicionals

Actuacions en infraestructures per a usos tradicionals

- Substitució del panys de la cabana de Llubriqueto, trencats per vandalisme.
- Manteniment de passos canadencs, tanques i burladors.
- Manteniment dels abeuradors de la zona de Jou i Son, i del Carrilet de la Vall Fosca.

Activitats de dinamització

S'ha celebrat la 12a Mostra de Cinema Etnogràfic del Parc, en col·laboració amb l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu. S'han realitzat un total de 8 sessions, les mateixes que l'any anterior, amb 228 participants repartides entre els mesos d'agost a octubre

Imatge 12. Sessió del Cicle de cinema al Museu hidroelèctric de la Central de Capdella.

Els Festivals de Senderisme dels Pirineus són un projecte de cooperació territorial, coordinat per l'IDAPA, on el senderisme és l'eix central de les activitats desenvolupades per guies locals, adreçades a tots els públics. Enguany es celebraren una dotzena de festivals i el Parc Nacional ha col·laborat directa o indirectament en els següents 3 d'ells: Val d'Aran Walking Festival and Summit Festival, Festival de senderisme Vall Fosca-Pirineus, senderi Festival de Senderisme de Sort, la Vall d'Àssua i el Batlliu i Vall de Boí Trek Festival.

S'inicia un nou projecte, la Marca Parc Nacional. Una projecte que vol ajudar a totes les artesanes i productores agroalimentàries a donar encara més valor als seus productes i ajudar-los en la seva difusió i comercialització. Durant la tardor es van dur a terme diverses actuacions per tal de implicar a totes les explotacions en el procés creatiu. Per una banda es van fer un formulari online, amb diverses preguntes sobre com havia de ser aquesta marca i quines eren les seves necessitats. Es van obtenir 33 respostes i el resultat es va presentar en dues sessions informatives a Barruera i a Sort per continuar treballant conjuntament amb aquest sector i aconseguir que aquesta marca sigui útil i funcional.

Turisme sostenible

Bus del Parc

Tretzè any que aquest servei de transport públic de circumval·lació al Parc ha funcionat amb normalitat. El servei s'ha donat del 23 de juny fins al 30 de setembre, amb quatre serveis diaris d'anada i tornada del Pla de l'Ermita/Espot/Pla de l'Ermita.

A mode de prova pilot, aquesta part del recorregut es va oferir també durant el període del pont del Pilar, del 12 al 16 d'octubre per a comprovar la viabilitat d'aquest servei durant ponts i festius.

Com a novetat, en el recorregut entre la Pobla de Segur i el Pont de Suert, s'ha passat d'una a cinc freqüències diàries per sentit.

Taula 2. Usuaris Bus del Parc per any i trajecte

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Espot / Pla de l'Ermita	1.362	1.839	1.508	1.615	1.821	1.904	1.869	1.914	1.851	2.035	1.391	3.888	4.714
Pla de l'Ermita / Espot	1.460	2.030	1.657	1.592	1.774	1.862	1.770	1.541	1.860	2.009	1.966	3.316	5.022
TOTAL	2.822	3.869	3.165	3.207	3.595	3.766	3.639	3.455	3.711	4.044	3.357	7.204	9.736

Ús públic i educació ambiental

Informació als visitants

Segons les dades de que es disposen, el Parc ha rebut un total de 582.596 visites. Aquesta xifra representa un augment, en xifres absolutes, de 52.103 visites respecte l'any anterior, un +9,8% en termes percentuals. Podem considerar que 2022 ha estat l'any de la normalització de les visites al Parc. Amb la finalització de la majoria de les restriccions imposades per la pandèmia, els diferents equipaments d'ús públic han recuperat la seua funcionalitat durant tot el període de funcionament.

A la Casa de Boí s'han atès directament (atenció al públic, projeccions d'audiovisuals i activitats diverses) a 15.683 persones, un 13% més que l'any anterior. S'han realitzat també 2.250 atencions indirectes (telèfons, correu ordinari i electrònic) augmentant lleugerament respecte l'any anterior.

A la Casa d'Espot les atencions directes han estat 15.264 persones, mentre que les indirectes, 953, amb augments superiors al 10%. Per una altra banda a l'Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua de Llessui s'han atès 5.121 persones de forma directa i 431 de forma indirecta i un total de 8.302 persones han rebut atenció al llarg de l'any, una xifra que suposa un augment del 67,83% respecte al 2021. I el centre de Senet ha funcionat, de forma intermitent, durant tota la temporada, amb la gestió extern de l'empresa IMPLICA, la qual cosa ha permès atendre a un total de 1.890 (+15%), entre atencions directes i activitats realitzades. Finalment el centre d'Estany Gento, obert de 1 de juliol al 30 de setembre, coincidint amb els mesos de funcionament del telefèric, s'ha atès a 2.131 persones, 40% menys respecte l'any anterior degut a què aquest centre ha estat obert 24 dies menys.

El Parc té altres punts d'accés i informació distribuïts pel seu territori, com els punts d'informació al planell d'Aigüestortes, estany de Sant Maurici, Colomers, Valarties, així com el controls d'accés de Palanca de la Molina, Toirigo i Prat de Pierró amb algunes oscil·lacions en el flux de visitats, però sense cap augment o

descens significatiu.

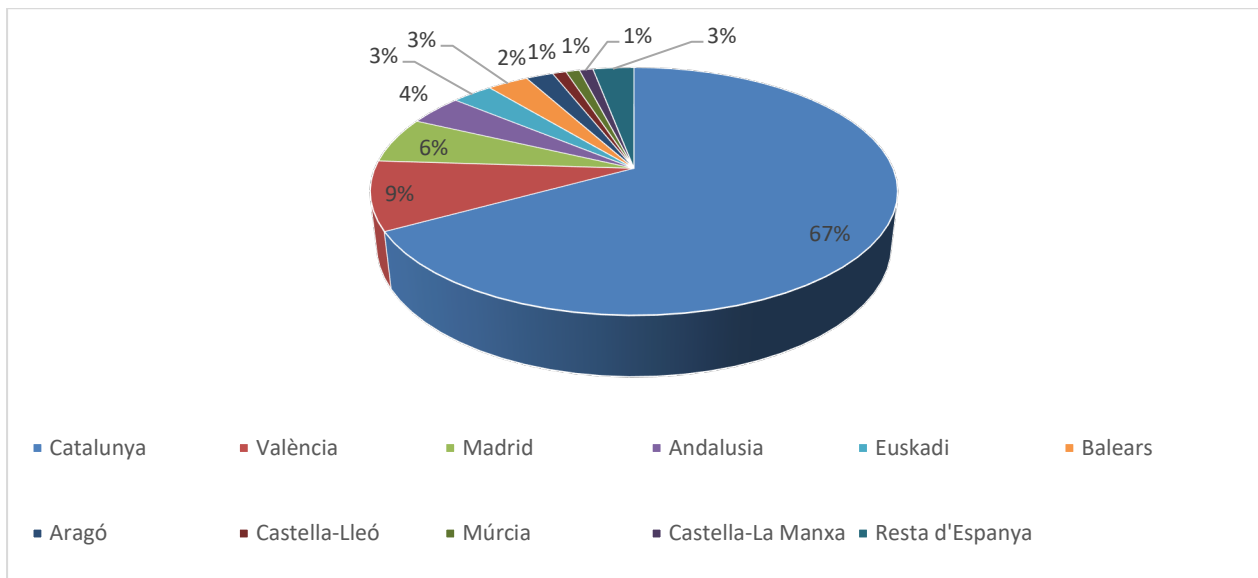
Taula 3. Visitants al Parc per sector d'entrada

	Esport	Boí	Val d'Aran	Vall Fosca	Alt Àneu	Vall d'Àssua	Vall Barravés	de	Total
Parc Nacional	175.368	146.557							321.925
ZP de protecció	62.308	22.774	58.491	28.552	60.248	10.543	17.755		260.671
TOTAL	237.676	169.331	58.491	28.522	60.248	10.543	17.755		582.596

L'any 2022 s'ha recuperat la situació anterior a la pandèmia, que ha quedat palesa també en l'anàlisi de la procedència dels visitants que s'extreu de les dades facilitades pel gestor estadístic de turisme.

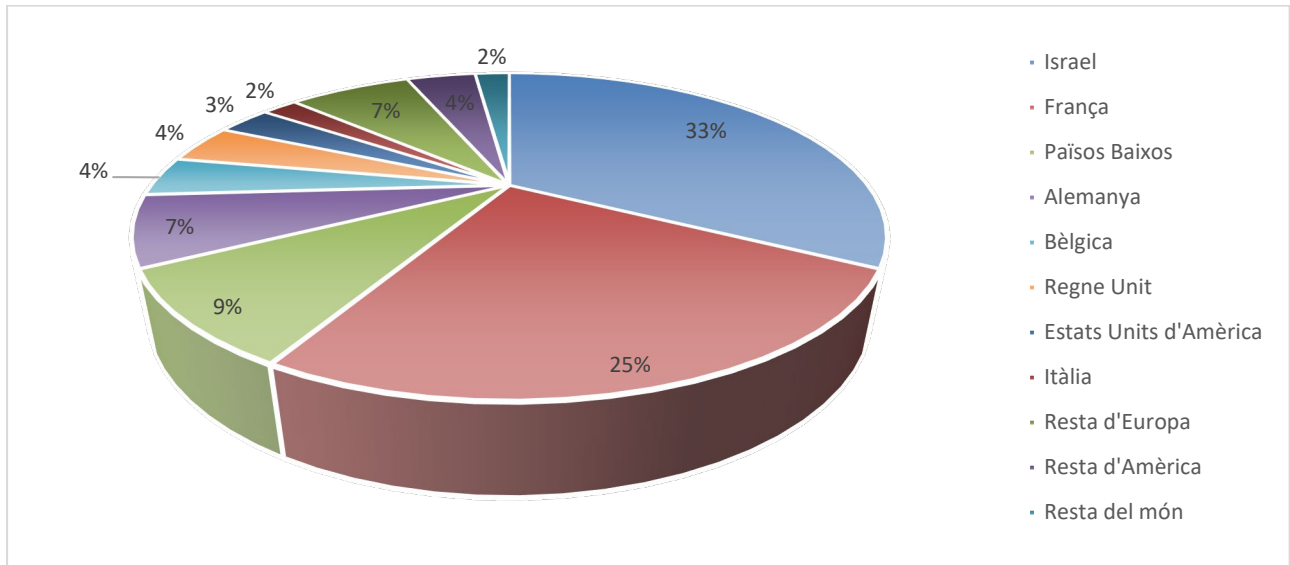
Un 67% dels visitants de l'Estat provenen de Catalunya. Si comparem amb els percentatges dels anys anteriors a la pandèmia, tradicionalment els visitants catalans solien representar al voltant del 75%, per la qual cosa s'aprecia un cert increment de visitants de la resta de l'estat.

Gràfic 3. Procedència de visitants nacionals per comunitats autònomes.

Pel que fa als estrangers, els francesos són els primers en tots els centres excepte a Esport on aquest lloc es dels visitants d'Israel. S'han registrat visitants procedents d'un total de 67 països diferents. Dels quals només 5 d'ells han entrat en tots els centres de visitants: Israel, França, Holanda, Alemanya, i el Regne Unit. El centre que ha registrat menys països és Senet, però és l'únic on han atès a visitants de Filipines.

Gràfic 4. Procedència de visitants estrangers segons països.

Educació ambiental

Es recupera la dinàmica habitual en les activitats d'educació ambiental i s'han realitzat 84 itineraris amb 1263 participants, que suposa un increment de 30 itineraris i 705 participants més.

Dins del programa *El Parc i les escoles* que ofereix activitats educatives de diverses tipologies als centres d'ensenyament d'infantil, primària, secundària i cicles formatius dels municipis de les comarques de la zona d'influència i l'entorn, s'han realitzat 40 activitats educatives amb 1.005 alumnes atesos. Les activitats que s'ofereixen estan publicades a l'oferta pedagògica i inclou entre altres: itineraris de natura, visites als diferents centres així com a l'Ecomuseu, xerrades, exposicions, jornades naturalistes i altres activitats que es realitzen als centres escolars amb materials didàctics específics.

Imatge 13. Itinerari a la Cova del Sardo.

Referent als escolars no locals s'han desenvolupat 41 activitats amb 1.102 alumnes, la majoria d'aquestes activitats es centren a Llessui a l'Ecomuseu Els Pastors de la Vall d'Àssua.

Destacar també les 4 activitats amb grups amb discapacitat i les 10 xerrades sobre diferents temàtiques

relacionades amb el parc amb 267 participants.

Voluntariat ambiental

El Parc ha acollit diversos projectes de voluntariat organitzats per les següents associacions, que comptaven amb l'aprovació i el finançament de l'OAPN:

- Voluntariat ambiental de la SEO / BirdLife. Seguiment de l'afectació de troncs de pi negre per part dels picots, micromamífers dins del projecte SEMICE i recerca de rastres de presència de la rata almesquera. Dos torns de 7 persones.
- Associació Herpetològica Espanyola (AHE). Seguiment poblacional de la sargantana pirinenca (*Iberolacerta bonnali*) en quadrícules de 500x500m². Dos torns de 7 voluntaris.
- Grupo Ibérico de Anillamiento (GIA). Seguiment poblacional de la sargantana pirinenca (*Iberolacerta bonnali*) en quadrícules de 500x500m². Un torn de 7 persones pel sector meridional van prospectar el sector de la vall Fosca.

Centre de documentació

El Centre de Documentació del Parc és un recurs del Parc per gestionar aquest espai, difondre la seva existència i donar suport a professionals i estudiosos aplegant recursos d'informació de consulta i especialment la recerca generada des del mateix Parc Nacional.

Enguany s'ha pogut comptar amb la contractació d'una bibliotecària itinerant que ha catalogat part dels fons pendents. El Centre compta amb 5554 exemplars catalogats que s'integren al Catàleg de les Biblioteques Especialitzades de la Generalitat de Catalunya.

- 4.457 exemplars a la Casa del Parc de Boí.
- 1.097 exemplars a la Casa del Parc d'Espot (els exemplars d'Espot són còpies addicionals dels de Boí així com còpies addicionals als centres de Senet i Llessui).

També s'han donat de baixa 119 exemplars dels centres de Boí i Espot sota criteris d'obsolescència o poca pertinença del seu contingut.

L'arxiu fotogràfic del Parc té un total de 16.677 registres amb l'entrada de 389 imatges noves.

L'activitat editorial ha portat a terme la creació/participació en l'edició de 4 títols:

- *Mirades al Parc*. (Edició)
- *Red de Parques Nacionales*. (Participació)
- *Boletín de Seguimiento del Cambio global en Parques Nacionales, Núm 10*. (Co-edició i participació)
- *La recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici: XII Jornades sobre recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*. (Edició)

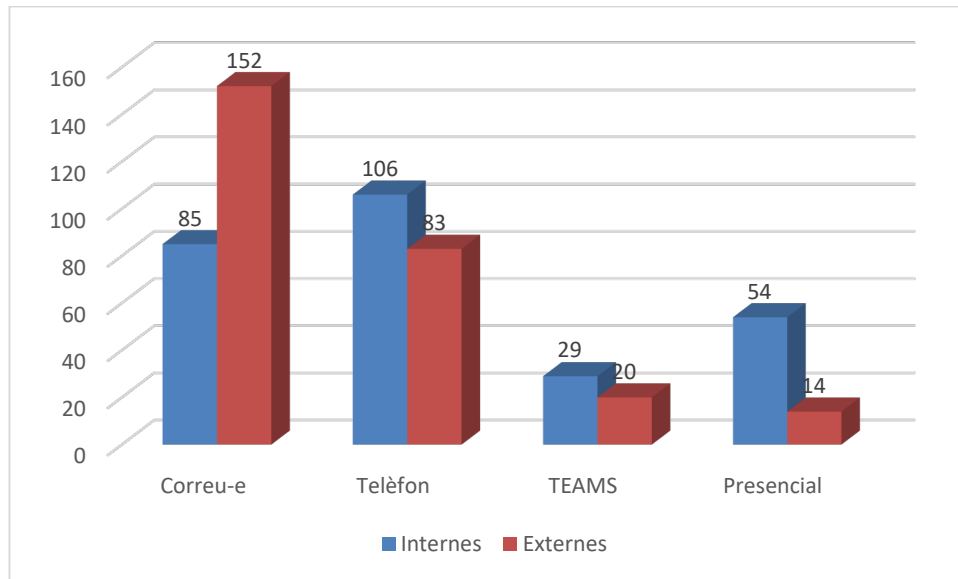
Imatge 14. Coberta del llibre *La recerca al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici*.

Gràcies als projectes de recerca del Parc, enguany s'han recollit 19 articles de provinents de publicacions

científiques.

Les consultes al Centre han estat un total de 543, amb 269 procedents d'usuaris externs al Parc, principalment per correu electrònic. Les peticions externes de material fotogràfic han estat 9.

Gràfic 5. Consultes ateses al centre de documentació

Comunicació i difusió

Publicacions

Dins de les publicacions del Parc destaca la *Oferta pedagògica*: una proposta d'activitats educatives, dinàmiques, obertes i transversals que s'adaptin al dia a dia de les escoles de les quatre comarques del Parc Nacional. Es publica en format digital.

Imatge 15. Coberta de la Memòria publicable 2021.

Altres publicacions fetes el 2022 són:

- Revista *El Portarró*: número 41, sota el títol *Muntanyes encantades*. Format paper i digital.
- *Programa d'activitats*: maig-novembre (2022) i de desembre-maig (2022-23). Format paper i digital.
- *Mapa geològic del Parc Nacional*. Escala 1:25.000 Sèrie GeoNatur. Mapes geològics d'espais naturals protegits.
- Esdeveniments d'ús públic dels darrers 30 anys (revista dedicada al comiat de la directora-conservadora).
- Opuscles, butlletins i altres materials
 - Memòria publicable 2021.
 - Revisió del Pla d'autoprotecció.
 - Butlletí intern (mensual).
 - Butlletí dels accessos al Parc (setmanal)
 - Fulletó del XXIX Concurs de Fotografia del Parc.
 - *Trencant barreres* (en llenguatge inclusiu, en procés).
 - Nou fulletó de normativa de protecció (en procés).

- *Plànol guia* (correccions).
- Revisions i actualitzacions periòdiques del mailing de subscriptors.
- Nous carnets plastificats de guia interpretador/a.

S'ha participat en la revisió de textos i/o aportant correccions i observacions de 10 publicacions.

Web i xarxes socials

Gestió de la pàgina web del Parc

Pel que fa a la gestió de la web, s'ha creat l'apartat *Dades d'interès* dins de la secció *El Parc*, recollint en una sola pàgina les dades més generals del Parc com poden ser l'extensió, els municipis del Parc, les espècies de fauna i flora...A l'apartat *Top 10 del Parc* s'han afegit enllaços per a que els usuaris puguin ampliar la informació.

Finalment s'han completat el canvi de les pàgines distribuïdores cap al nou estil de la guia web per complir amb els criteris d'accessibilitat: en comptes de filets de diferents colors, son filets vermells en posició vertical o horitzontal i, en casos concrets, amb fotos o icones.

Coneix la nostra feina

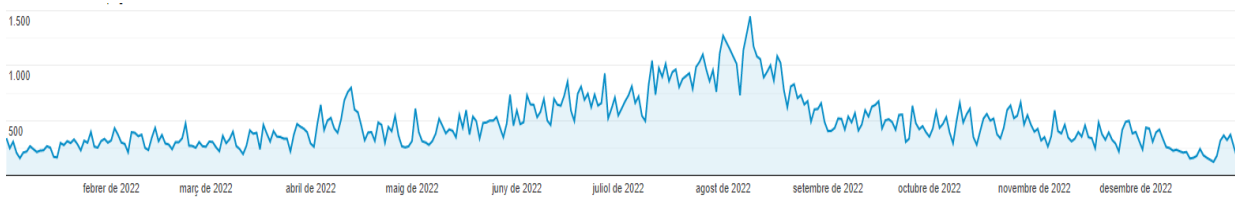

Coneix la nostra feina

Imatge 16. Canvi dels estils de les pàgines per complir amb els criteris d'accessibilitat. A dalt l'estil antic de colors. A baix el nou estil amb l'apartat Àmbits i línies de treball activat en el moment de clicar.

El trànsit de la pàgina web del Parc ha comptabilitzat 177.385 pàgines visualitzades i 35.862 descàrregues de documents.

Imatge 5. Evolució de pàgines visitades 2022 (màxim el 9 d'agost: 1.448 visites).

Les pàgines més visitades el 2022 són: *Com accedir-hi*; *Itineraris*; *Guia de visita*; *Top 10 del parc*; *Mapa del parc*; *Equipaments*; *Agenda d'activitats*; *Preguntes freqüents* i *Consells*.

Xarxes socials

Al canal de Youtube s'han publicat 31 vídeos nous amb 3.437 visualitzacions noves i 46 nous subscriptors. El pic de visualitzacions va ser el 3 d'agost amb 127 visualitzacions. Es crea una nova llista de reproducció dedicada íntegrament a les entrevistes corresponents al projecte del llibre *Mirades al Parc Nacional*.

Des del perfil d'Instagram s'han fet 145 publicacions i ara es disposa de més de 31.200 seguidors, 3.700 més que l'any anterior.

Al llarg de l'any s'han publicat 18 notícies i 10 notes de premsa a l'apartat *Novetats* de la pàgina web del Parc, recollint activitats, jornades o informacions d'interès per als visitants. També es publica setmanalment el Butlletí d'accessos al Parc (quinzenalment en temporada baixa). Aquesta informació es complementa amb el compte d'Instagram del Parc i el de Twitter del Servei de Parcs.

Fires, congressos, jornades i cursos

L'activitat de comunicació s'ha complementat amb la participació en fires d'àmbit turístic i/o comarcal a través de diferents organismes (Generalitat, patronats comarcals de Turisme del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça, IDAPA i oficines de turisme).

Concursos

- XXIX Concurs de fotografia: Han participat un total de 84 concursants amb 231 fotografies.
- XII Concurs de dibuix naturalista: En total hi ha hagut 12 escoles participants amb 184 dibuixos presentats.

Exposicions

Dins de l'apartat d'Exposicions, el 2022 s'han muntat en diferents espais museístics un total de quatre exposicions, sis cops a la Ribagorça i dos al Pallars Sobirà:

- *Els pescadors de muntanya. La pesca tradicional a la Vall Fosca i a l'Alt Pirineu i Aran*. Entre març i l'estiu. Casa del Parc de Boí, d'Espot i Sopeira.
- *El Parc i tu. Natura i cultura dels Pirineus*. Estació d'esquí de Boí-Taüll i biblioteca del Pont de Suert. Entre gener i l'estiu.
- *La màgia del Parc Nacional*. De juny a juliol. Casa del Parc de Boí. D'agost a octubre. Casa del Parc d'Espot.
- *Històries i camins. Passeig literari pels camins pirinencs*. De juny a setembre. Casa del Parc d'Espot. De setembre a octubre. Casa del Parc de Boí.

Mitjans de comunicació

L'activitat de comunicació s'ha complementat amb la participació en fires d'àmbit turístic i/o comarcal a través de diferents organismes (Generalitat, patronats comarcals de Turisme del Pallars Sobirà i l'Alta Ribagorça, IDAPA i oficines de turisme).

En l'atenció als mitjans de comunicació, des del Parc s'ha col·laborat en les següents actuacions:

- France 5: *"Echapées belles."* Capítol dedicat a Catalunya, inclòs el Parc Nacional. Vall de Boí, 31 de març i 1 d'abril.
- El País. Suplement digital El Viajero. *"Las ocho flores mas bellas del Pirineo y dónde encontrarlas"* i *"Ocho animales del Pirineo y dónde verlos en España."* 3 de maig i 14 de juny.
- Revista Descobrir n. 294: *"La neu sedueix la Ribagorça. Tres rutes ens endinsen en la natura enfarinada d'Aigüestortes i Posets-Maladeta."*
- Revista Arrels, el món que torna n.9: *"Els camins de la neu."* Hivern 2022.
- Ara Lleida, revista del Patronat de Turisme de la Diputació de Lleida. Números 53, 54 i 55. Col·laboracions diverses.
- GEOguide Coups de Coeur de l'editorial Gallimard (2021/2022): *"Catalogne. Les Pyrénées Catalanes."* Revisió de textos i informació.

Memòria del Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici 2022

Generalitat
de Catalunya

Parc Nacional
d'Aigüestortes
i Estany de Sant Maurici